

Barcelona 3 de setembre de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX :- Núm. 2463 :- 15 cts. :- Atrassats 30

ANGOLETTA
- 26

EL PAS D'ALEMANYA

Stressemann entrant humilment en la Societat de les Nacions.

Manuel Sugrañes

PRESENTA AL

Teatre Còmic

el nou espectacle

Joy-Joy

tercera part de

YES - YES

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Els *menús* més deliciosos són els
del restaurant

Grill-Room

Escudillers, 8 :-: Café - Bar - Restaurant

Hotel ORIENT

RAMBLA DEL MIG, 20 :: BARCELONA

◆◆◆

El més confortable

El més espaiós

El més ben servit

El més còmode

◆>

PREUS MODERATS

Fotogravats

Vda. de P. Bonet

Reproduccions artístiques

Tallers: Aribau, 9, interior

Barcelona

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

L'ANTI-"TERRA BAIXA"

igui la primera crònica en aqueixa columna d'honor per Barcelona, pel barcelonisme i per qui com L'ESQUELLA manté des de fa molts anys el foc sagrat de la ironia ramblaniana per a tots els fets que ocorren en les tots els indrets del que hem convingut en anomenar-ne "La Catalunya-Ciutat".

Ja és hora d'iniciar la tasca de posar ben alt el nom de la Ciutat i l'esperit de la Ciutat, ja és hora de que la joventut ciutadana emprengui una campanya definitiva contra la muntanya. Des de que Sant Guimerà va escriure "Terra baixa", un munt de poetes, escriptors, autors dramàtics, més o menys fracassats, assagistes, etc., han vingut cantant les excel·lències de la muntanya contra la "terra baixa", contra la plana, contra la Ciutat. Els que tenim l'honor d'ésser fills de pis, fills de Ciutat, hem de començar a refer la vida social i a posar les coses en llur lloc. Hem d'escriure l'Anti-"Terra baixa". No volem més pagesos romàntics, més pagesos honorats, ni més pagesos que tinguin el cor superior als ciutadans dels carrers de l'Eixamplis, perquè del cert no existeixen. El camp no ha donat cap motiu espiritual i la Ciutat els ha donat tots. Hem de defensar l'esperit de la Ciutat i importar-lo al camp i a la muntanya. Es de la única manera que entenem la civilització. Si en lloc de fer-ho així l'esperit de la muntanya invadís la Ciutat, ja ens podríem despedir-nos de totes les coses espirituals i vibrants. Ni la "Fundació Bernat Metge", ni la "Música de camera", ni el "Teatre Intim", ni els fets representatius d'un poble viu existirien. S'hauria acabat tot. Perquè nosaltres no hem vist mai que al camp s'hagi produït ni un fet romàntic electoral. En els districtes rurals, on la compra de vots i de consciències—comprades perquè estan disposades a vendre's—ha estat més escandalosa; molt més escandalosa que a les ciutats.

Per damunt de tot apreciem a l'home de la Ciutat, a

l'home dels carrers amples; per damunt de tot volem la superioritat de la Ciutat sobre el camp. Serà exagerat el que diré, però és hora de que xiulem totes les comèdies en que se'ns vulgui amagar l'ou donant-nos per bona gent la de muntanya i malmeten el nom dels ciutadans. Respectem "Terra baixa" perquè està escrita pel prestigi màxim de Catalunya, per un sant laic, que dins d'uns anys figurarà en el llegendari de Catalunya, però no acceptem cap més obra de masia, porró i barretina. Ni una obra més de cara al camp, ni al mateix i ja entristit "Pepe" Marqués. La Ciutat amb la seva vida, amb les seves complicacions socials, amb les seves eutrapèlies espirituals, és superior al camp i a la muntanya. Prou Pirineus, prou Rosselló, prou Empordà, prou res que faci olor a farigola i a espardenyes. Volem homes d'americana, dones del districte quart, problemes de la Diagonal, ambients barcelonins, tarragonins, gironencs, lleidetans, sabadellencs, però problemes de gent de plana, de terra baixa, de Ciutat.

En Manuel Fontdevila té escrit el drama més humà que jo conec, el drama de la Ciutat contra el camp, el que podríem anomenar-ne científicament, "l'anti-"Terra baixa". Que el representin, que ens l'ofereixin tal com els homes de ciutat ho volem. Ja estem tips de tipisme, de sentimentalismes rurals, falsos i poca-soltes.

La Ciutat per damunt de tot, per sobre de tot. La Catalunya-Ciutat dominant el camp i la muntanya, com deu ésser si us plau per força. Hem estat cantant el camp al teatre des d'en "Pitarra" i en els demés rams, ja fa un segle i la muntanya no ens ha donat res de bo. Ni la serenitat, ni el seny. Es a dir, d'això ens en ha donat massa. Potser de tant que en tenim, ja té un altre nom.

FRANCESC MADRID

MINÚCIES D'EXCURSIÓ

Les he trobat a prop d'un dolmen. Eren mossetes enjogassades que, tot corrent pel mig del prat, semblaven fades enamorades, d'un riure clar, d'un bell esguard.

La més grandeta de totes elles, m'ha saludat molt gentilment; les més petites, malcarades, m'han tirat rocs, quasi corrents.

Una floreta delicada oferta m'ha estat, i tot pagant-li amb la mirada, per a anar al poble, jo, la drecera he demanat.

RAMON SAGARRA LLEO

LES BONES PROPOSICIONS

—Si m'acceptes i et cases amb mi, posarem un estanc.
Avui un estanc és una fortuna!

ELS SAVIS

Amiel ha dit que el pensador és l'home que dona voltes a una idea, sense penetrar-hi mai. Inútilment volen dis-fressar-se de filòsofs, sempre es queden en pensadors, és a dir: en aficionats.

Eugeni d'Ors—conegut per "Xenius"—i Gómez de Baquero—conegut per "Andrenio"—són dos pensadors, o dos aficionats, com volqueu. Als ulls del poble ingenu, dos savis.

Aquests dos savis, com fan tots els demés, es barallen... es barallen des de les pàgines d'un diari, que fa més fi que barallar-se a cops de puny.

El motiu de la baralla és que Eugeni d'Ors, el Pantarca inoblidable i graciós, ha publicat un llibre, un llibre escrit en castellà. Això, la publicació d'aquest llibre, ha fet enfadar molt al senyor Gómez—Gómez de Baquero—. Es que potser el senyor Gómez té por de què li prenguin la plaça de savi?

El senyor Gómez és un home estrany: ha esperat a què en "El Sol" l'admetessin com a col·laborador per a fer-se liberal. Ha esperat a què l'Eugeni d'Ors escrivís en castellà per a trobar dolent a l'Eugeni d'Ors. Perquè, abans, quan escrivia en català, el trobava bo. Potser és que no l'entenia. Però és que ara, en castellà, l'entén? Es que és possible entendre a l'Eugeni d'Ors en català ni en castellà?

Nosaltres creiem que no. Nosaltres confessem sincera-

ment que l'Eugeni d'Ors és l'únic home que ens ha fet rodar el cap, com si anéssim en "cavallitus". Nosaltres confessem sincerament que mai, ni en castellà ni en català, hem entès a l'Eugeni d'Ors. No creiem que mai l'hagi entès ningú. Ni ell. Ell, però, no s'ha donat cap treball per a fer-se entendre.

Malgrat la seva condició tèrbola, aquí l'obra de l'Eugeni d'Ors tenia un prestigi. A Madrid es veu que no el té. Justo castigo a su perversidad!

Sempre ho havíem dit que el pobre "Xenius" acabaria malament. Quan un es decideix a escriure en castellà, sempre s'exposa a morir a mans d'un Gómez.

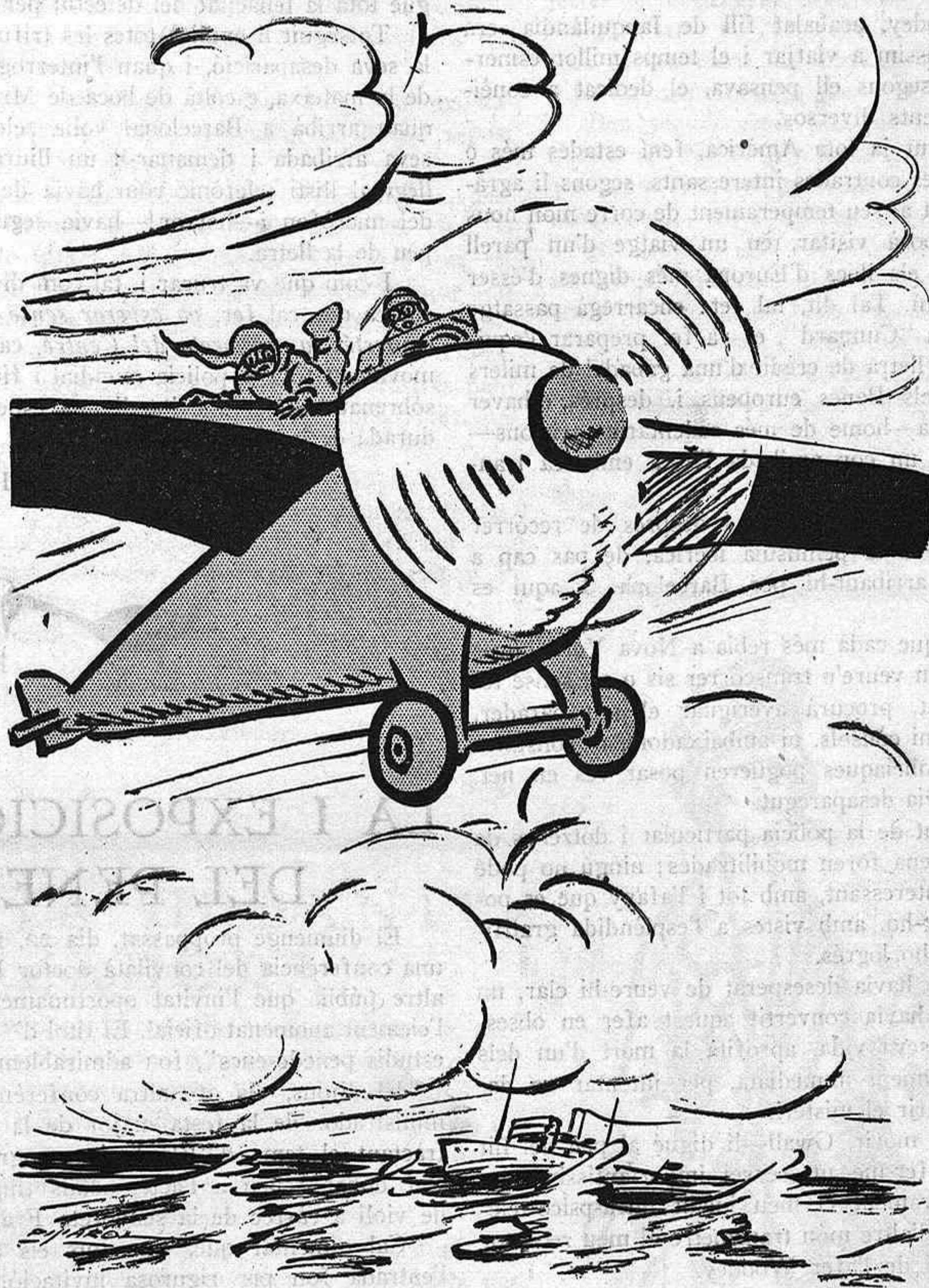
VIRAI

L'HOMENATGE A
RICARD OPISSO

A l'hora que aquest número de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA sortirà al carrer, s'haurà celebrat ja l'homenatge a Ricard Opisso; no en podem parlar amb detalls, perquè en celebrar-se l'homenatge—dijous a la nit— el número era ja en màquina.

Sense por d'equivocar-nos, però, podem assegurar que haurà estat un èxit, un èxitàs. El gran dibuixant Opisso, el veritable costumista de Barcelona, el nostre company, és estimat de tothom i el nombre de tiquets demanats per l'àpat era crescutíssim abans d'acabar-se l'hora de la venda; entre els que l'adquiriren, hi havien distingides personalitats de l'art i de les lletres.

L'Opisso ha tingut, doncs, l'homenatge que es mereix.

APROFITAR L'OCASIO

- No deies que a l'aeroplà li mancava aigua al radiador?
- Sí!
- Mira quanta en tens a sota!

A CAV D'ORELLA

LA PALISSA

S'estava celebrant un judici contra un home que havia apalissat bàrbarament la seva dona. La pobra dona n'havia quedat assenyjada per tota la vida.

Quan el president interrogà al processat, aquest respongué:

—Jo us juro, senyor president, que no l'he pegada amb altra arma que amb el meu mocador.

I la seva esposa, la pobra víctima, interrompé:

—Això és veritat. Però és que el meu marit es moca amb els dits.

UN "NOU RIC"

Un senyor burgès—molt conegut al Círcol del "Liceo" per les seves estupideses—havia fet molts diners durant la guerra. Un dia li donà per visitar monuments. Davant d'un saló octogonal, va fer la més severa crítica. El seu acompanyant li demostrà que era un saló al gust italià.

—Ah, ja ho havia vist de seguida—digué el "nou ric"—que això no era fet aquí.

EL DESAPAREGUT

Mister Woodey, acabat fill de Ianquilàndia, era aficionadíssim a viatjar i el temps millor esmerçat era, segons ell pensava, el dedicat a conèixer països i ambients diversos.

Havia recorregut ja tota Amèrica, fent estades més o menys llargues a les contrades interessants, segons li agradessin, quan, obrint al seu temperament de corre món nous horitzons, es proposà visitar, en un viatge d'un parell d'anys de durada, els llocs d'Europa més dignes d'ésser coneguts, al seu juí. Tal dit, tal fet: encarregà passatge per un vapor de la "Cunnard", es va fer preparar l'equipatge, comprà una lletra de crèdit d'una gabadal de milers de dòlars contra els Bancs europeus i, després d'haver avisat al seu germà—home de més sedentàries aficions—els seus propòsits, un cop arribada l'hora embarcà tranquil·lament.

Va desembarcar a Anglaterra i després de recórrer altres llocs, vingué a la península ibèrica, de pas cap a l'Orient europeu, arribant-hi per Barcelona. I aquí es produí la tragèdia!

El seu germà, que cada més rebia a Nova York noves d'ell, s'impacientà en veure'n transcórrer sis o set sense tenir-ne; naturalment, procurà averiguar el seu parader, però fou debades: ni còsols, ni ambaixadors, ni consultes ni averiguacions policiaques pogueren posar res en net. Mister Woodey havia desaparegut.

Es demanà l'ajut de la policia particular i dotzenes de detectius de tota mena foren mobilitzades; ningú no podé aportar cap dada interessant, amb tot i l'afany que es posava per aconseguir-ho, amb vistes a l'esplèndida gratificació oferta, a qui ho logrés.

Quan ja tothom havia desesperat de veure-hi clar, un dels detectius, que havia convertit aquest afer en obsessió màxima de la seva vida, aprofità la mort d'un dels seus ajudants, fatalment immediata, per intentar un darrer esforç per aclarir el misteri.

—Ara que va a morir, Gwall—li digué al peu del llit on finava—, pots fer-me un servei importantíssim: tu, que coneixes sobrerament el meu inèdit ultra-psico-telègraf, intenta des de l'altre món transmetre al meu receptor la solució al misteri de l'afer Woodey.

El moribund assentí amb el cap, car ja no li restava esma per parlar, i poc després traspassà.

Al cap de pocs dies el detectiu va perdre de cop la seva taciturnitat i corregué a veure Mr. Woodey, germà, per comunicar-li l'enyorada nova; en Gwall havia aconseguit fer-se amic del cap celestial d'afers terrenals, qui s'avingué a facilitar-li les dades que podien aclarir el misteri, i després d'haver fullejat un volum immens, més gran que el llibre de vendes d'un betes-i-fils...—eureka!—havia pogut avisar al seu mestre, per mitjà de l'ultra-psico-telègraf, el que calia fer per trobar Mr Woodey, viatger.

El detectiu embarcà tot seguit cap a Barcelona i de seguida que hi arribà es posà a parlar misteriosament amb un urbà dels del garrot; aquest li indicà una adreça i el detectiu la seguí; mirà el número d'una casa, en travessà la porta, es va adreçar a una cabina telefònica i, esguardant el seu interior, no podé evitar un crit de joia. Mister Woodey era a dins!

Aquest li féu un signe de no interrompre la seva atenció, totalment concentrada als sorolls de l'auricular i calgué tota la tenacitat del detectiu per treure'l d'allí.

Totseguit li explicà totes les trifulgues passades des de la seva desaparició, i quan l'interrogà respecte a la causa de la mateixa, escoltà de boca de Mr. Woodey que aquest, quan arribà a Barcelona, volia telefonar al banquer la seva arribada i demanar-li un lliurament; per a fer-ho, llegí al llistí telefònic com havia de comportar-se davant del micròfon i—horror!—havia seguit les instruccions al peu de la lletra.

I com que va trucar i, tal com diu la Companyia Telefònica que cal fer, *va esperar sense fer res més fins que contestés la senyoreta del Centre*, calgué que es posés en moviment tota la policia mundial i fins i tot rebre un ajut sobrenatural per a evitar-li una espera tan llarga com la durada de la vida del món!

MIQUEL NAVARRA

LA I EXPOSICIÓ D'ART DEL PENEDÉS

El diumenge proppassat, dia 22, fou inaugurada, amb una conferència del convilatà doctor Estalella, no assistint altre públic que l'invitat oportunament, mancant a l'acte l'element anomenat oficial. El títol d'"Avant-projecte d'uns estudis penedesencs", fou admirablement desenrotllat.

El dijous, dia 26, altra conferència pel flamant administrador de la festa major de la vila, senyor Valero, tractant el tema d'"Els límits geogràfics del Penedés". Per donar relleu a l'acte, abans tingué lloc un concert de violí a càrrec de la senyoreta Francisca Bové.

Cal esmentar que, com tots els actes de l'exposició, l'entrada fou per rigurosa invitació, la qual podia adquirir-se mitjançant unes pessetes.

El dia 29, en el local mateix de l'exposició, la distingida comissió organitzadora, oferí un àpat als artistes penedesencs expositors de qualque obra d'art.

Assistiren, entre altres que no recordem, en Mir, Utrillo, Cabañes, Urquina, Rovira, etc. Fou servit esplèndidament, i com tota classe d'àpats d'aquesta mena, no mancaren els seus acostumats parlaments. L'Emili Berger com a membre de la Comissió, fou l'encarregat de fer l'ofrena de l'àpat. Seguiren, molt oportunes i posades en caràcter pels bons temps que passem, les poques paraules dites per Mir, Utrillo, Urquina i doctor Estalella; digne de remarcar el parlament del senyor Vidal Salvó, que amb una oportunitat admirable es declarà ferm defensor de l'Espanya gran; no deixaren de sentir-se unes paraules del doctor Fortuny, vilatà enciclopèdic en tots els aspectes de vida pública, i ànima a la vegada per son esperit personalista de les normes cursis amb caire de tenir oberta l'exposició a la gent de distingida i pulcríssima societat.

A LES NENES "CURSIS"

Ha mort en Rodolf Valentino. L'astre de la pantalla que tants cors de damiselles "cursis" i somniadores havia fet glatir, ha mort!

Pobres nenes! La illusió del jove galan que us havia tingut de forjar, perquè la realitat no havia respost a vostres desitjos, ha desaparegut.

Vosaltres que havíeu somniat més d'una vegada, després d'haver vist una de les seves pel·lícules, en ésser la dameta jove de tota aquella comèdia! Vosaltres que segurament en somnis, us hauríeu vist en braços del que sols era una quimera, forjada amb més o menys idealitat pel vostre inquiet pensament, ara plorareu sa mort, i l'estampa de qui va omplir durant un temps els vostres pensaments, us acompanyarà amb la mateixa mitja rialla que us acompanyarà el meu sentiment.

L'astre rutilant, el cavaller ideal i somniador de tantes i tantes cintes romàntiques que vostres pensaments havien posat poc menys que en un altar d'un déu, ha desaparegut del món dels vius, víctima de la més vulgar de les enfermetats. Ell tan ideal!

El meu sentiment, com us dic, us acompanya; però un sentiment més real i positiu, em dicta que es deixeu aquest cursi histerisme, i proveu si la sort o el "ganxo" us depara una realitat més prometedora.

A. S. C.

MANIA URBANITZADORA

Mai els regidors barcelonins no havien patit de manies organitzadores com ara. D'ençà que a l'il·lustre arquitecte senyor Nebot li va eixir del cap el colossal projecte d'urbanitzar la Plaça de Catalunya, no hi ha pas regidor que no tingui el seu.

Cada dia llegim al diari acords municipals encarrilats cap al més sumptuós embelliment urbà.

Deixant de banda el magnífic Passeig Marítim, que donarà el tomb a la popular muntanya de Montjuich, per la banda de terra, precisament, tenim en perspectiva l'urbanització esplèndida i monumental de l'Avinguda d'Anfós XIII, que ja es troba convertida en una pista esplèndida per a fer-hi curses d'automòbils i de bicicletes; la de la Porta de la Pau, que tindrà la forma d'una mitja lluna veritablement sumptuosa; la de la Plaça d'Espanya, la qual imitarà un immens cercle taurí de vint pisos d'alçària i serà l'avansala de la propera Exposició de Barcelona; el passeig dit de la "Corniche", destinat a passar per la falda de les muntanyes del Tibidabo i de Sant Pere Màrtir, passant per la "Font del Lleó".

Res, que aviat Barcelona serà la ciutat millor urbanitzada i més monumental de l'Europa antiga i moderna. Llavors sí que no ens podrem treure els forasters de damunt, sobretot si tenim la desgràcia de què la pesseta laixi.

Altrement, està bé que els Ajuntaments tinguin ganes de millorar les ciutats que sembla que administren, fent-

les tornar boniques, luxoses, atraients... i més encara quan es veu el bon resultat que dona encarregar els grans projectes d'embelliment urbà i l'execució llur, a artistes de l'originalitat i de l'empenta del senyor Nebot, sense concurs de cap mena, car els concursos només serveixen per a portar disputes tècniques i fer perdre el temps.

Ben segurs estem de què l'Ajuntament actual sabrà trobar un Nebot per cada gran projecte d'urbanització que pensa realitzar, com estem segurs, també, de què tanta urbanització, tanta millora, tanta sumptuositat i tant aire de gran capital com volen donar-nos, ens haurà de costar als barcelonins més d'un gemec, perquè és cosa sabuda arreu del món, que l'anar maco costa car.

Quan una ciutat està esventrada com Barcelona, ço que li toca fer abans de tot, és imposar-se un règim d'estalvi i deixar-se de manies urbanitzadores i de deliris de grandeses.

Demés, no tenim un famós plànol d'urbanització i enllaços que va costar-nos una milionada?

Doncs, a realitzar-lo de mica en mica, i en paus.

MARIT QUE MIRA PER CASA

—Ja t'has descuidat de comprar-me l'esponja que t'he demanat.

—No, noia; és que no l'he volguda perquè estava plena de forats.

PASSATEMPS D'ESTIU

LA PLATJA

A l'estiu el lloc més preferit pels estiuejants—i pels que no ho són, també—, és la platja. I és perquè els que tenen o agafen calor es poden refrescar tirant-se de cap—o de peus—a l'aigua.

Per aquí yeureu la canalla que, esquitxant-se, salta i crida; per allà el jovent que es barreja tirant-se xistus suats—és natural— sota una gran ombrella i estirats; una parella es parla frec a frec; una passa endarrera, una velleta, fa mitja i mira per sobre les ulleres que no se li escorri el fil, i al regaló un senyor ensenyant de nedar al nen i fent senyals a una nena.

El que va a la platja i no es mulla, fa un miracle. Perquè, qui és que amb tanta aigua, tant sol i tant mullader no arplega algun esquitx o tot suant una torrada a l'esquena?

L'ENVELAT

Els envelats—a voltes sense envelar—són els llocs més divertits. La gent hi va a fer barrila i a disfrutar.

Damunt d'un petit "tablado", un "jazz" comença a tocar a tota velocitat. Acte seguit surten quatre parelles—nenes de cabells oxigenats i "nenes" amb pantaló blanc—que comencen a ballar (?). Fan contorsions i donen voltes. Surten més parelles i més parelles. I vinga rodar. Ja és ple. Hom no sap si ballen o si la ballen. Semblen talment arengades en un barril. Tot són trepitjades, empenyes, ulls en blanc, rodaments de cap, desmais...

El públic, ofegant-se, s'ho mira i riu... el jovent disfruta, els músics toquen, piquen, es belluguen, se'ls hi posen els cabells de punxa i suen...

Sembla que la gent s'esbatuï. Tot són crits i exclamacions. Es que la gent s'esplaia.

L'ESGLÉSIA

A l'estiu, als pobles, sol ésser el lloc de la "gente bien" i l'aristocràcia. S'hi va per lluir i passar l'estona. No hi manquen els vestits "dernier cri" ni els pantalons Oxford.

Qui té auto, hi va amb ell. Qui no en té, se n'hi va tot caminant. Hi van les senyores i els senyors. No hi manquen els barrets.

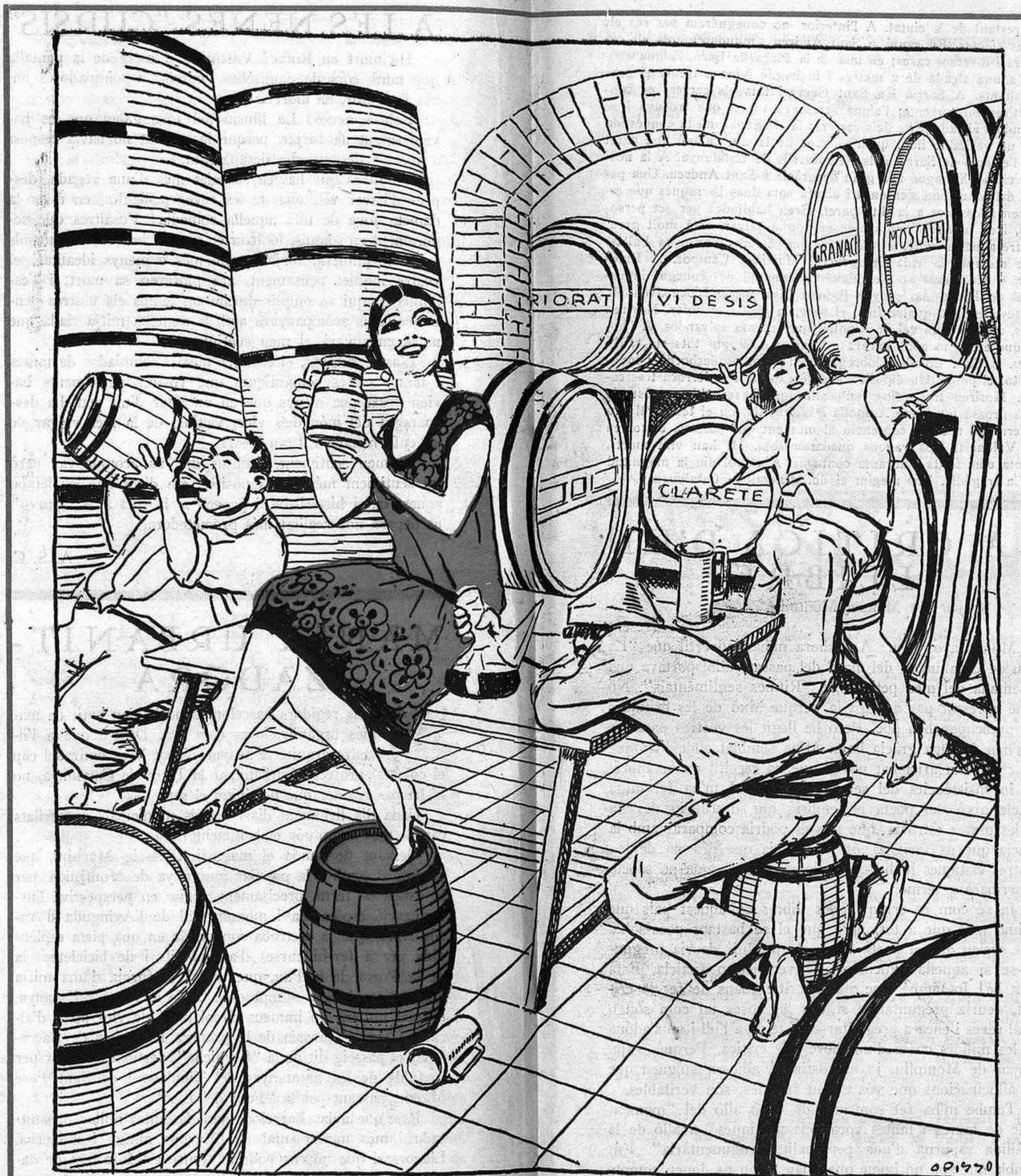
Escenes que s'hi agafen al vol. Un senyor que ofereix el dit mullat d'aigua beneïda a una senyoreta tot canviant-se una rialla que fa venir son. Una parella que es perd en la foscor. Una ombra negra—forma de dona—parlant amb una "clienta" que va amb les mans creuades al pit i un escolà que aguanta una espelma.

Tot plegat es veu un capellà de cutis fi, tot tivat, amb sabates de xarol i "ruquet" prisat a última novetat, que se'n va a entretenir la gent des d'una trona. Abans de començar dona una ullada al Temple, mira les noies, s'inspira i comença el sermonec.

D'allà només es veuen caps lluents i mirades de reüll. De tant en tant, una mà que es perd de vista.

Tot és hipocresia, vanitat, esplai... tot és res.

JOSEP MARIA PLANAS

L'ALEGRIA MES SIMPATICA

El «cabaret» català... que, com poden veure, és el millor del món!

UN PETÓ A MUNTANYA

He agafat un d'aquells trens interminables de vagons minúsculs, on s'hi respira un baf asfixiant, semblant al del menjador de qualsevol "Fonda de la Estación" rural. He arribat al poble on en un recó de la muntanya que l'envolta, s'hi ha deixat caure un grapat de parets, color de terra cuita, amb clapes d'un verd d'etzevara. Aquesta és la masia que serà el meu sojorn per un parell de setmanes.

Ja la tarda cau lentament i mandrosa, quan traspasso el portal mig esbalandrat de punt d'ametlla. El gos pelut i greixós m'ha rebut amb un lladruc que en aquesta hora de buidor i pesadesa ha ressonat llargament en tota la vessant. Han sortit, després, la Munda, la masovera, exageradament grassa, movent les amples caderes amb un ritme pausat de bestia cansada. En Jep, amb els seus pantalons de vellut verd, la seva faixa morada, la camisa ratllada de colors extravagants i un "Déu-vos-guard" barroer a flor de llavi, on hi està enganxada una pipa que heretà del seu avi.

Més enllà un xicot alt, ceptat, de negres celles ajuntades sobre uns ulls petits i brillants que traspuen la lluentor del sol batent de ple en els camps immensos. Al seu costat una noia, menuda, amb una rara vivacitat en els seus gestes, impròpia de l'ambient de lassitud en què es mou tota la casa, i una accentuada expressió de romanticisme que de tard en tard s'albira en els seus ulls blaus com una clapa de cel.

He entrat al menjador, gran i irregular, amb les parets plenes de cromos i postals i dos quadros de natura morta descolorits per les mosques: les mosques supervivents de l'atracció d'un paper engomat que deu fer anys està penjat d'un clau a la paret.

He begut un ou acabat de pondre, puix que estava desganat a causa de les incomoditats i violències del viatge; he fumat una pipa i he sortit a respirar una mica d'aquell airet de capvespre que us omple tot el pit i sap a romaní i al pa moreno de la post. El cloquejar estúpid d'uns ànecs trenca, de tant en tant, aquesta pau augusta, que ja cantà Fra Lluís de León en els seus versos. He vagat un quart, potser mitja hora, embadalit per aquella hora dolça i quieta i sense adonar-me'n se m'ha fet fosc. Torno a la masia tarallejant interiorment una cançó que diria que l'he fet jo mateix arrencant-la dels brots de farigola que trobo pel camí i del color capvespral que agafen les muntanyes.

I al traspasar el llindar de la porta, he sentit allà, sota l'arcada del porxo, ressonar un petó. I el bes d'aquell xicot bru, de faccions aspres i dures com la terra que treballa posat sobre els llavis ardents d'aquella noia d'ulls blaus que encomanen a qui els mira una flàmata de desig, m'ha semblat gustar-lo saborejar l'olor del vi negre del porró i de la fruita ja madura, i sentir la cremor de la terra solejada.

SALVADOR MARSAL

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA PREVIA CENSURA

MÉS REFORMES?

Quan semblava que el senyor Nebot estava prou enfeinat amb la mai prou alabada Plaça de Catalunya, ens ha acariciat amb una altra de les seves reformístiques manifestacions. Va dir, no res menys, que era propera l'obertura de la Gran Via C de la Reforma de Barcelona que, com hom sap, ha d'unir directament el Saló de Sant Joan i el carrer del Marquès del Duero, per la seva propera Ronda de Sant Pau.

Sortosament, l'alcalde, senyor baró de Viver, va rectificar aquelles manifestacions i en va fer d'altres contràries per complet. Es a dir, que mentre el senyor Nebot afirmava que es faria, l'alcalde va dir que no hi havia res cuit. No és la primera vegada que aquests dos senyors mostren disconformitat en les seves coses respectives, però, com que no és precisament nostre interès enfocar per aquest cantó, tornem al tema que ens porta a escriure les presents ratlles.

Més reformes, senyor Nebot? No n'hi ha prou que Barcelona vegi esventrada la plaça que porta el nom de la seva terra i no hi trobi un final bo o dolent? Acabi, doncs, primer l'urbanització segons els seu magnífic plànol de l'esmentada Plaça de Catalunya i que tots poguem contemplar els soterranis, peixeres, columnes i estàtues, el final de la qual no acertem encara endevinar per no tenir les nocions d'art que té vostè.

Els barcelonins i la mateixa ciutat, que hem sofert amb resignació sens límits la mania de les obres inacabables, li restarem agraïdíssims. Llavors, quan la gàbia del centre de la plaça sigui fora, la vorera de l'Hotel Colomb tingui els setze metres d'amplada de reglament, les peixeres restin acabades i les columnes ostentin els grups escultòrics que tan encertadament ha escollit, sense escoltar als dolents que volen impedir la seva col·locació, procuri començar una altra de les obres de gran transcendència que porta de cap i no faci cas dels quatre betes-i-fils que, mirant sols els seus interessos, volen perjudicar l'amor que vostè sent per Barcelona, a la qual ha demostrat una estimació digna d'esmentar, oferint-li l'embelliment d'una plaça que tots els mestres de cases amb pretensions d'arquitecte volien urbanitzar.

Sort que vostè s'ha imposat a tots plegats i ha triomfat com era d'esperar. Si sabia la rabieta que li tenen...

JOAN TRULLAS I RIERA

EL TEMPORAL HA CAUSAT GRANS ESTRALLS A TOT CATALUNYA

QUE SE SAPIGA, ELS MORTS SON UNA QUARENTENA

A primeres hores de la matinada de dimecres, el temporal de pluja i de vent causà horribles desgràcies a tot Catalunya.

Sembla talment que el fat s'hagi girat en contra el nostre país. Al cap de poc de la mànega d'aigua que inundà tota la ciutat de Barcelona i causà cinc morts, el temporal de les darreres hores del mes d'agost i primeres de setembre.

Durant tot el dimarts, especialment a la tarda, ploqué fortament, per sort, però, d'una manera intermitent. A la nit de dimarts a dimecres la pluja, igualment intermitent, es féu més forta, i quarts d'una es desencadenà un huracà, que no durà pas molta estona. Ningú no podia suposar que aquest temporal causés tants grans estralls. Podem ben dir que la nit de dimarts a dimecres ens ha dut un veritable dia de dol.

A Barcelona, el temporal flagellà més les barriades altes que

el restant de la ciutat. A l'interior, no coneguèrem per res els seus efectes. En canvi, a Sant Andreu s'inundaren tots els carrers i diverses cases; en una de la Plaça de Baró, l'aigua arribà a una alçada de 2 metres i hi hagué feina a treure el seus habitants. A Sarrià i a Sant Gervasi tots els carrers es convertiren en torrents; l'aigua arressava tot el que trobava i se n'enduia els adoquins dels carrers; la Diagonal quedà convertida en un veritable llac; quan el vent de la nit, caigué una paret de l'estació de Sarrià dels Ferrocarrils de Catalunya. A la nostra ciutat, hi hagué una gran desgràcia a Sant Andreu. Una paret del Manicomí s'enfonsà i aixafà sota dues barraques que estaven adossades a la dita paret. Eren habitades per set persones, i en moriren sis; la que es pogué salvar, està molt greu. Entre aquests morts hi ha el fill del cèlebre anarquista Pallàs, que atemptà la vida del general Martínez Campos. A Ripollet, el riu Besòs se n'endugué l'automòbil del conegut industrial de Barcelona, senyor Ramon Mas Bagà. L'ocupaven ell, la seva esposa, quatre fills, el pare, la dida i el xofer. Moriren tots, així com un veí de Ripollet que intentà salvar-los. A l'hora que escrivim això, encara no havien aparegut tots els cadàvers. A Sant Boi de Llobregat un torrent es desbordà i inundà tot el poble. Un dipòsit d'acetilè explotà i enderrocà tres cases. Moriren tres veïns i un altre quedà ferit. La catàstrofe més grossa fou entre Ampolla i L'Ametlla, on el temporal tirà a terra un mur de contenció al moment que passava el correu de València. Dos vagons quedaren sota. Hi han vint morts, trenta cinc ferits i noranta contusos. Això sol diu la magnitud de la tragèdia. Ens afegim al dol general de Catalunya.

LA CRITICA D'UN LLIBRE

Senyor En Manuel Montoliu

Present

Molt senyor meu: A deshora m'han advertit que "La Veu de Catalunya" del dia 8 del passat juliol portava una rebentada del meu petit llibre "Ritmes sentimentals". No m'he apressat pas a llegir-la perquè això de les crítiques em preocupen ben poc. Però he llegit les vostres paraules i m'han fet una gràcia boja. M'ha semblat endevinar que em creieu un aficionat novell que ha recollit en un llibret les inconsistències del seus setze anys. I m'ha fet tanta gràcia això del poeta en embrió que descobriu dessota de les meves estrofes, que sols es podria comparar amb la gràcia que us faria a vós si us deia que dessota de les vostres crítiques hi ha un crític en embrió, que no sabem si arribarà a terme.

Ja sé com es critiquen els llibres en aquest país que estimo més que a tot, però que el sé bastant poca-solta. Vós creieu que el poeta abans de produir deuria preguntar-se si aquella allucinació és verídica o fictícia. Està molt bé! Jo també crec que el crític abans de fer la crítica, deuria preguntar-se si veu les coses tal com són o bé al revés i encara preguntar-se si té pa a l'ull i no s'adona de les millors coses d'un llibre que critica. Perquè, vaja, senyor de Montoliu, jo us sostindré allà on vulgueu que les allucinacions que vós creieu fictícies, són veritables.

També m'ha fet somriure de debò allò del "moment típic de tantes i tantes vocacions poètiques", i allò de la "pàlida espurna d'una personalitat rudimentària". Em sembla que sou un home que quan voleu us doneu compte àdhuc de l'última cuca de llum, però, a vegades, no veieu ni les fogueres de Sant Joan.

Ja fa setze o divuit anys que escric. Sóc quasi tan vell com vós. He publicat moltes coses sense signar-les i des

dels vint-i-un anys que puc publicar amb la seguretat que els que m'han llegit un poc, a la segona ratlla endevinaran de qui és.

No és precisament el caire sentimental el que cultivo, és més aviat el fort, el rebel; em plau dibuixar amb l'espatula. Però voldria que us prenguéssiu la molèstia de tornar a llegir tres coses del meu llibret, i totes tres diferents de les que anomeneu. Llegiu, si us plau. "La mort del pare", "En Joan de la son" i "El primer pas". Encara si voleu i tot "A una llàgrima". Tingueu present el títol del llibre, i si llavors no canvieu de parer, no podré menys que canviar-lo jo de vós i em veuré precisat a pensar que aquell home al qual suposava una altíssima cultura, no és res més que un petulant que rebenta les coses sense raó de causa, endut potser per la incomprendibilitat de les coses més fàcils.

No seré mai papelló de colors personals. Em sento l'esperit d'àguila i tinc la certesa d'haver fet ja alguns vols. Tant li fa que els crítics els hagin vist o no.

Demanat-vos perdons per aquesta molèstia, sóc vostre afectíssim

SALVADOR PERARNAU

ELDORADO

L'Enric Lluelles ens ha donat una comèdia deliciosa. Aquesta comèdia es titula "Parelles al vol". Aquesta comèdia té el valor de la seva senzillesa, de la seva facilitat—de la seva difícil facilitat!—, de la seva intranscendència.

El millor elogi que es podria fer d'aquesta comèdia seria dir: "té la gràcia amable d'un somriure." Però això, en boca d'un crític, seria poc. Un crític és un home molt seriós—massa!—que ha d'explicar el "com" i el "perquè" i tot ço explicable d'una comèdia.

"Parelles al vol", desgraciadament, no té precedents en el teatre català. En el teatre català, per a fer riure a la gent, sempre s'ha usat de la grolleria, de la xavacaneria. En el teatre català, per a fer riure a la gent, sempre s'ha fet una broma d'escudella i carn d'olla. I amb l'escudella i la carn d'olla és impossible condimentar una comèdia de certa finor espiritual.

L'Enric Lluelles, que és un dels autors de més intel·ligència i equilibri, ens ha donat, amb "Parelles al vol", una excel·lent comèdia, digna de tots els aplaudiments.

En la interpretació cal remarcar la labor de Maria Vila i Maria Lluïsa Rodríguez. Maria Vila se'ns mostra cada dia més dúctil, més rica en mòduls i matisos. Maria Lluïsa Rodríguez és una excel·lent actriu còmica. No cal oblidar tampoc a la senyoreta Lliteras, molt justa i entonada en un paper episòdic.

Molt aplomat i expressiu en Daví. Excel·lent d'entonació i de mímica en Barbosa. Molt bé en Gimier, en Guitart i en Valencia.

PER ACABAR

Una gran companyia

Al "Victoria" en Gibert ha aconseguit reunir una companyia en la que abunden els elements de primer ordre. Aques-

ta companyia debuta amb "Las mujeres de Lacuesta" del mestre Guerrero.

L'empresari Gibert, "as"
dels empresaris

"Iris"

La companyia Claramunt-Adrià—un dels conjunts més intel·ligents i simpàtics del nostre teatre—està estudiant la reposició d'"Iris", el fort drama del nostre company Angel Samblancat.

"Teatro"

Hem rebut aquesta magnífica revista de Milà. "Teatro" és una de les revistes més importants en el seu gènere. En aquest número publica entre altres coses, el retrat del nostre company, en Lluís Capdevila, i una elogiosa notícia de l'obra total de l'autor de les "Memòries d'un llit de matrimoni".

HOMENATGE A IGNASI IGLESIAS A SANTA COLOMA DE GRAMANET

Fa dos dissabtes, en el teatre "Capitol", es representaren "Els vells" per la companyia del teatre "Romea", de la qual n'és director el gran actor Enric Borrás.

El motiu de la representació, va ésser per homenatjar al gran poeta i dramaturg, Ignasi Iglesias.

El nombrós públic que hi assistí, l'ovacionà a cada final d'acte, veient-se obligat per últim a parlar. I digué:

"Aquests aplaudiments són pels vells, i jo els trameto als joves que estimen als vells."

Aquestes paraules foren aclamades.

Després, acompanyat de la Comissió organitzadora, es traslladaren a l'estatge de la "Cooperativa la Colomera", on se l'obsequià amb un refresc.

L'homenatjat es mostrà agraïdíssim de tothom.

BOB

CICLISME

Diumenge passat va acabar la Volta a Catalunya, que va ésser una cosa de les més grosses que s'han fet dintre del nostre esport.

Es varen córrer sis etapes amb vuit dies, i de 56 corredors que van prendre la sortida en varen arribar 29, i tots treient el fetge per la boca.

Però el que va ésser més interessant o més impressionant, va ésser l'arribada, car des de molt abans de l'hora que s'havia calculat, ja la gent hi anava amb gran quantitat i fins s'asegurava que el nombre d'espectadors pujava a uns 100.000.

Ja ho va dir en Martinetto, qui havia corregut a la Volta a França, que l'arribada de diumenge era molt més grossa que la de França.

Parlant seriosament, nosaltres en varem quedar emocionats de debò. Confessem que no creiem pas amb un èxit tan esclatant com l'aconseguit.

En Fontan, que és francès, no s'hi veia de content després d'haver guanyat la prova; però en Mució, català, que s'ha classificat segon i primer dels locals, se n'enreia perquè se n'endua el plat més fort, o sigui el cotxe que hi havia com a premi.

Decididament, la "U. S. de Sans" es mereix la més gran felicitació i fins a l'any que ve...

Ens ha visitat l'Artur Tallada, classificat el número 5 dels nacionals i el 7 dels internacionals—primer de la categoria tercera, en la Volta a Catalunya.

FUTBOL

El "Sans", que encara feia Festa Major, diumenge encara va jugar amb els "pepes" de Praga, però com que aquesta vegada s'ho va prendre a la fresca, si es descuiden se la carreguen de valent.

LA NENA SAVIA

—Contesta'm a una pregunta: On són les pomes de damunt la taula?

—Jo les he agafades.

—On són?

—Hem quedat que sols contestaria a una pregunta.

LA PRIMERA FRUITA

—Amb quin gust l'hem cuidat!
El de la paret.—I amb quin gust me la menjaré!

Altrement, varen guanyar per dos "goals" a cap.
Val més així.

✱

Demà passat tindrem un plat fort; un veritable plat fort: l'"Europa", al seu camp, jugarà contra el "Barcelona", i com ja era de preveure, debutaran com a equips professionals.

Decididament es tracta d'un doble plat fort; el fet de jugar els dos equips rivals per una banda i el de jugar per primera vegada com a professionals.

El camp de l'"Europa" serà petit...

TEIXI

ESPORTIUS

No deixeu d'anar al camp de l'Europa demà passat a veure als campions d'Espanya

Barcelona F. C.
els quals jugaran amb el nostre
C. D. Europa

Hi ha hagut, a Barcelona, un atracament. Sembla que es dona al fet una importància excessiva.

D'atracsaments, i en totes formes, n'hi han per tot arreu.

✱

Ha tornat el baró de Viver. S'ha estat tot un altre mes fora. Realment; està més temps fora de Barcelona que a Barcelona.

Ve de Suïssa i de França. A Suïssa s'hi havia posat molt fresquet. Però a França li ha tornat a venir tota la calor.

✱

Na Josepa Batlle, mare del senyor Francesc Cambó, està encara més greu que la setmana passada.

Desitgem coralmment que no sigui un fet el fatal desenllaç que es tem.

✱

S'ha celebrat la Festa Major de Vallcarca i el Coll. Ha estat una excel·lent Festa Major de Vallcarca i el Coll.

Encara en queden de Festes Major bones.

✱

Heu vist la Plaça de Catalunya, amics? Heu vist recent-

ment els pedestals aquells on hi havien d'anar els grups escultòrics?

Els pedestals s'han apujat alts, alts, alts. A dalt de tot, s'han afinat. I al capdamunt hi han posat una boleta petita. Veure aquells pedestals tan robustos per a aguantar unes boles tan petites, és d'un efecte estètic indescriptible. Que se n'ha d'ésser d'artista per a fer allò! Visca el senyor Nebot!!!

I els grups escultòrics, que l'alcalde assegurarà que anirien, que se n'han fet?

Els moralistes—i entre ells tot l'Ajuntament— els han devorat.

**

Ara, els guàrdies urbans i agents d'arbitris de l'Ajuntament de Barcelona són nomenats des de Madrid i entre llicenciats de l'exèrcit; aquests nous funcionaris surten nomenats des de "La Gaceta".

Ara bé, la major part no ha estat mai a Barcelona. Hem vist diversos guàrdies urbans—que haurien d'ésser guies dels ciutadans—demanar a ciutadans per on es va a tal carrer. Hem vist també un urbà que en ple dia anava a l'Ajuntament a presentar-se per a fer el servei de nit, car tenia por de perdre's si s'hi presentava quan ja fos fosc.

Ho trobem molt bé.

**

Signat pels més il·lustres intellectuals de tot el món Albert Einstein, Gaudí, Henri Barbusse, Rabindranath Tagore, Romain Rolland, doctor Marañón, Seipel, Wells, Marguerite, Russell, Carmoor, Angell, Andrews, etc.), s'ha publicat un manifest demanant un pas definitiu pel desarmament de les nacions, necessari per a la pau universal; per això, pensen dirigir-se a la Societat de Nacions demanant la supressió del servei militar obligatori.

Ens hi adherim de tot cor. Tant de bo el seu humaníssim i just prec fos escoltat!

**

Cassimir Giralt publica a "El Día Gráfico" una sèrie d'articles sobre la segona expedició dels catalans a Orient. Són uns articles interessantíssims i ben escrits, que revelen els grans dots d'humorista d'en Giralt.

**

En Josep Francés, que demés d'ésser funcionari del "Cuerpo de Correos" és crític i novel·lista de "La Novela Corta", ha publicat a "La Esfera" un article molt entusiasta sobre les festes celebrades amb motiu de la inauguració de la "Casa de Correos", de Sitges.

Deixant apart l'excés de ditirambes acartronats que adreça als organitzadors, i al "probo" administrador, l'escriptor madrileny s'entreté en nomenar els altres edificis artístics que fora de la recent "Casa de Correos" estotja la vila blanca i blava.

En tocar el torn al gloriós "Cau Ferrat", del nostre Rusiñol, en Francés no s'hi pensa gaire en batejar-lo, de bell nou, i hom llegeix, astorat, "Cado Férreo".

Decididament, en Rusiñol no podria trobar millor intèrpret pel seu "Transformista".

**

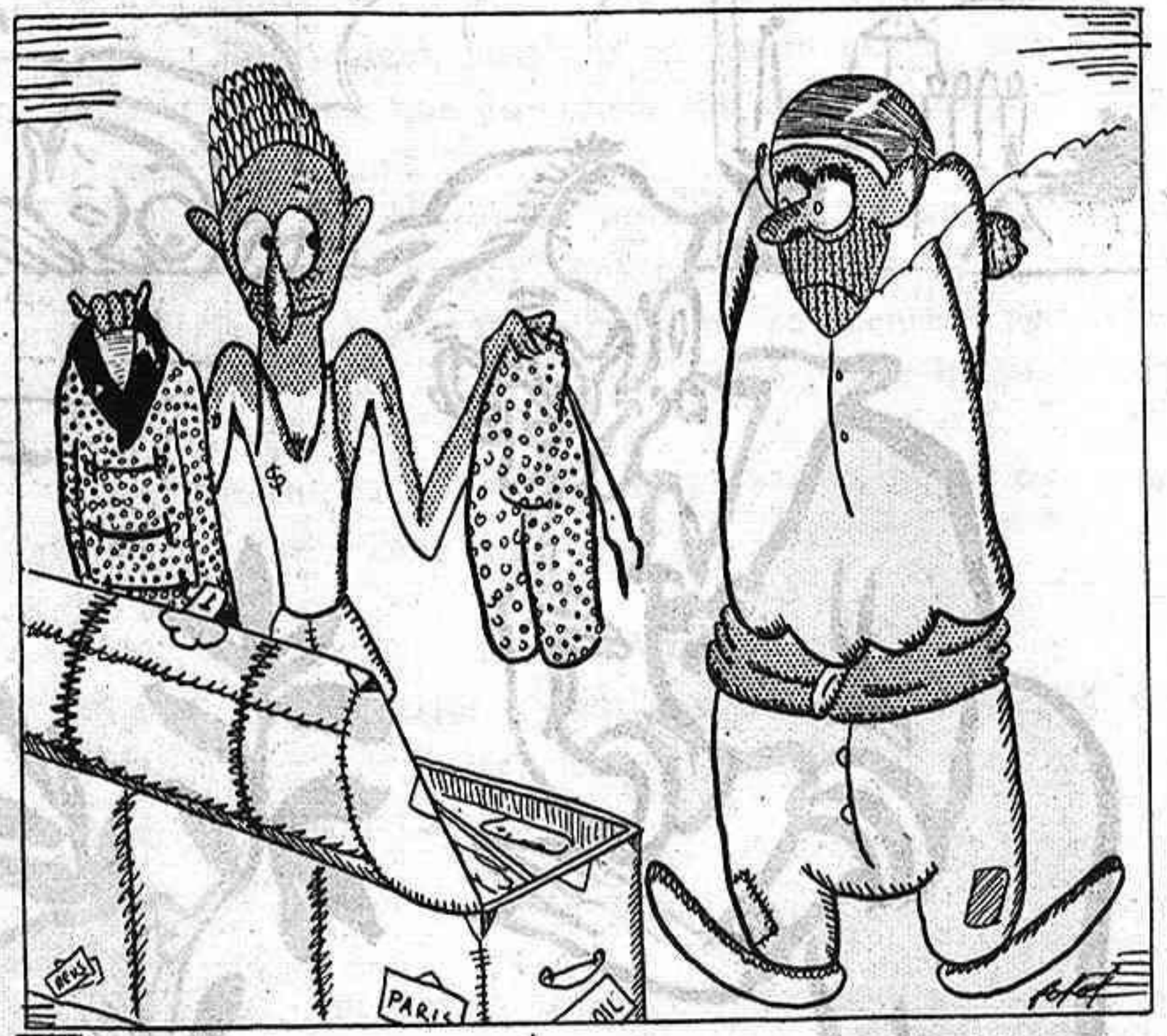
Ens ha visitat el vaixell alemany "Bàrbara". És un vaixell trirotor, nou invent. Diuen que va tan bé i és tan econòmic.

Però, vaja, en aquest temps que els diners es llencen, s'ha d'ésser alemany per a pensar en economies.

**

Ha vingut el capità Loriga i el seu mecànic, els dos que anaren al raid Madrid-Manila.

S'estigueren dos dies a Barcelona.

LA NETEDAT A PAGES

El ciutadà treient les robes del mundo.—Les camises, un "pyjama" per a dormir, que és cosa higiènica...

El pagès, ofès.—No cal que tingui manies, home, que els llançols són nets!

Xorca de Tordera: Aquest cop no ens acaba de plaure l'assumppte de la vostra prosa. De totes maneres, tal vegada anirà.—J. A. d'E. de Ll.: Sou un principiant, realment, que encara no heu assolit la maduresa; però, francament, teniu pasta de poeta. Aquesta poesia que heu enviat, queda acceptada. No estranyeu, però, que us en refusem altres que ens pogueu enviar.—S. G., de V. i G.: La vostra prosa "Un cas" és per un setmanari sicalíptic, no per nosaltres. La poesia, és massa gastada.—V. M. C.: No ens convenç, "Petons" ni "L'orfa".—R. C. F.: No, "Nocturnal" tampoc pot anar. Per què? Doncs, perquè vós no sou poeta.—M. F. T.: No, no ens plau publicar-lo. Això ni és poesia ni és res, ni diu res.—J. P., de G.: "Entrant la nit, en la masia" ens adormiria tots els lectors. C. S. i P.: Sí, aniran les vostres policromies puerils.—A. C., de M.: El vostre articles és massa llarg.—J. R.: Publicarem el vostre nou article, no obstant la seva estranya sintaxi.—Siset: Féu bé de naufragar amb poca aigua. Aquest cop, però, us donem la tercera carabassa; i ens sembla que, si no dibuixeu pas millor, us en donarem moltes.—Capelló: Està bé la idea del vostre dibuix, però el dibuix és mal reeixit.—Baguet: Bé, aniran.—Mar, Cel i Sol petit: Bé, també; ho anirem publicant.—C. de V.: Acceptat. Anirà ben aviat.

Gran èxit de llibreria

Acaba de posar-se a la venda la

Segona
sèrie de

PRESONS D'EUROPA

En Serrallonga autèntic : La fi del bandolerisme : El govern del comte duc d'Olivares : Empresonament dels diputats de Catalunya : El corpus de sang : Mort del comte de Santa Coloma.

per F. Girbal Jaume

Un tomo en 8.^u il·lustrat, amb gravats de l'època Ptes. 2

Història Nacional de Catalunya

VAN PUBLICATS 3 VOLUMS

Preu: 40 ptes. cada volum

per Antoni Rovira Virgili

Colección DIAMANTE

Obras de los más notables escritores nacionales y extranjeros
Van publicados 125 tomos, a

Ptas. 0'60

CADA TOMO

1. *R. de Campoamor*. Doloras, 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie.
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie.
13. *E. Pérez Escribá*. Fortuna.
14. *A. Lasso de la Vega*. Rayos de luz.
15. *Federico Urrecha*. Siguiendo al muerto.
16. *A. Pérez Nieva*. Los humildes.
17. *Salvador Rueda*. El gusano de luz.
18. *Sinesio Delgado*. Lluvia menuda.
19. *Carlos Frontaura*. Gente de Madrid.
20. *Miguel Melgosa*. Un viaje a los infiernos.
21. *A. Sánchez Pérez*. Botones de muestra.
22. *J. M. Mathen*. ¡Bataplán!
23. *Teodoro Guerrero*. Gritos del alma.
24. *Tomás Luceño*. Romances y otros excesos.
25. *L. Ruiz Contreras*. Palabras y plumas.
26. *Ricardo Sepúlveda*. Sol y Sombra.
27. *J. López Silva*. Migajas.
28. *F. Pi y Margall*. Trabajos sueltos.
29. *E. Pardo Basán*. Arco iris, cuentos.
30. *E. Rodríguez Solís*. La mujer, el hombre y el amor.
31. *M. Matos* (Cornuelo). ¡Aleluyas finas!
32. *E. Pardo Basán*. Por la España pintoresca (viajes).
33. — — — — —
34. } *A. Flores*. Doce españoles de brocha gorda.
35. *José Estremera*. Fábulas.
36. *Emilia Pardo Basán*. Novelas cortas.
37. *E. Fernández Vaamonde*. Cuentos amorosos.
38. *E. Pardo Basán*. Hombres y mujeres de antaño.
39. *J. de Sargos*. Cuentos, cantares y chascarrillos.
40. *E. Pardo Basán*. Vida contemporánea.
41. — — — — —
42. } *Jacinto Labatía*. Novelas intimas.
43. — — — — —
44. *Fr.^a Sarasate de Mena*. Cuentos vascongados.
45. *F. Pi y Margall*. Diálogos y Artículos.

45. *Charles de Bernard*. La casa de los amantes.
46. *Eugenio Sue*. La Condesa de Lagarde.
47. *Rafael Altamira*. Novellitas y cuentos.
48. *J. López Valdemoro* (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
49. *Rodrigo Soriano*. Por esos mundos...
50. *Luis Taboada*. Perfiles cómicos.
51. *B. Pérez Galdós*. La casa de Shakespeare.
52. *J. Ortega Munilla*. Fines.
53. *F. Salazar*. Algo de todo.
54. *Mariano de Cavia*. Cuentos en guerrilla.
55. *Felipe Pérez y González*. Peccata minuta.
56. *Francisco Alcántara*. Córdoba.
57. *Joaquín Dicenta*. Cosas mías.
58. *J. López Silva*. De rompe y rasga.
59. *Antonio Zozaya*. Instantaneas.
60. *José Zahonero*. Cuenteclillos al aire.
61. *Luis Taboada*. Colección de tipos.
62. *Beaumarchais*. El Barbero de Sevilla.
63. *Angel E. Chaves*. Cuentos de varias épocas.
64. *Alfonso Karr*. Buscar tres pes al gato.
65. *Francisco Pi y Arsuaga*. El Old Campeador.
66. *Vital Aza*. Pamplinas.
67. *Antonio Peña y Goñi*. Rio revuelto.
68. *Enrique Gómez Carrillo*. Tristes idilios.
69. *Nicolás Estévanes*. Calandracas.
70. *V. Blasco Ibáñez*. A la sombra de la higuera.
71. *A. Dumas, hijo*. La Dama de las Camelias.
72. *Joaquín M. Bartrina*. Versos y prosa.
73. *Francisco Barado*. En la brecha.
74. *Luis Taboada*. Notas alegres.
75. *Xavier de Montepín*. La señorita Tormenta.
76. *Antonio Zozaya*. De carne y hueso.
77. *Xavier de Montepín*. Muerto de amor.
78. *Conde León Tolstói*. Venid a mí...
79. *Alfredo Calderón*. A punta de pluma.
80. *Enrique Murger*. Elena.
81. *Luis Taboada*. Siga la broma.
82. *Laura García de Giner*. La Samaritana.
83. *Cyrano de Bergerac*. Viaje a la luna.
84. *Eugenio Antonio Flores*. ¡Huérfana!
85. *Idm Tourgueneff*. Hamlet y Don Quijote.
86. *Alicia Pestana* (Cañel). Cuentos.
87. *Angel Guerra*. Al sol.

88. *T. Dostolewsky*. Alma infantil.
89. *Edmundo de Amicis*. Aire y Luz.
90. *Laura García de Giner*. Valentina.
91. *Edmundo de Amicis*. Manchas de color.
92. *Voltaire*. Zadig y Micromegas.
93. *Manuel Ugarte*. Mujeres de París.
94. — — — — —
95. } Obras menores de Cervantes.
96. *Juan Pérez Zúñiga*. Chapucerias.
97. *Voltaire*. Cándido.
98. *Goethe*. Las amarguras del joven Werther.
99. *Jacinto Benavente*. Teatro rápido.
100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
101. *J. León Pagano*. La balada de los sueños.
102. *Angel Guerra*. Polvo del camino.
103. *Camilo Castello Branco*. María Moisés.
104. *Gracia Deledda*. Cuentos de la Cerdeña.
105. Antología taurina.
106. *Manuel Carretero*. La espuma de Venus.
107. *Federico Rahola*. Los ingleses vistos por un latino.
108. *Eça de Queiroz*. La nodriza.
109. *A. de Chamisso*. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
110. *M. Sarmiento*. Así.
111. *Felipe Trigo*. A todo honor.
112. *Manuel Ugarte*. Los estudiantes de París.
113. *Fray Luis de León*. La perfecta casada.
114. *Jorge Manrique*. Poesías.
115. *Abate Prévost*. Manón Lescaut.
116. *J. Givanel Mas*. Prosa epistolar.
117. *J. Givanel Mas*. Devocionario poético (Antología sagrada).
118. *Miguel A. Rodenas*. De las majadas al otero.
119. *Eduardo Marquina*. Juglarías.
120. *Gabriel Miró*. Los Amigos, los Amantes y la Muerte.
121. *Santiago Rusiñol*. Hojas de la vida.
122. *A. de Lamartine*. Rafael.
123. *Alfonso Karr*. El perro de sir John.
124. *Eduardo Zamacois*. Rick.
125. *A. de Lamartine*. Graziella.

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliura des del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

PEL SETEMBRE

Vinga, noi, que val més trepitjar raïms que els empedrats de Barcelona.